

Jaarverslag uitvoering Leerplichtwet

Gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel

Schooljaar 2016-2017

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Verzuim en sanctiemogelijkheden.....	1
2. De cijfers.....	2
2.1 Aantal leerplichtige leerlingen	2
2.2 Aantal door Leerplicht in behandeling genomen zaken.....	2
2.3 Verdeling naar type zaak	3
2.4 Processen-verbaal en Haltverwijzingen.....	5
3. Ontwikkelingen	5

Inleiding

In de Leerplichtwet 1969 is in artikel 25 bepaald dat het college jaarlijks aan de gemeenteraad verslag doet van het gevoerde beleid inzake handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht (iemand is leerplichtig tot zijn 18e jaar, tenzij eerder een HAVO-diploma of een diploma op MBO-2 niveau is behaald) en de resultaten daarvan.

De leerplichtambtenaren van de gemeente Capelle aan de IJssel en de gemeente Krimpen aan den IJssel houden gezamenlijk toezicht op de naleving van de Leerplichtwet en handhaven als dat nodig is. Daarnaast werken zij samen met scholen om in het kader van preventie ervoor te zorgen dat kinderen naar school gaan.

1. Verzuim en sanctiemogelijkheden

Een school is wettelijk verplicht schoolverzuim te melden bij de leerplichtambtenaar indien er sprake is van 16 uur ongeoorloofd verzuim binnen een periode van vier opeenvolgende lesweken.

Relatief en absoluut verzuim en thuiszitters

Er is sprake van relatief verzuim wanneer een leerplichtige leerling op een school staat ingeschreven, maar deze niet volgens zijn lesrooster bezoekt.

Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige leerling op geen enkele school of onderwijsinstelling staat ingeschreven, zonder dat hij of zij daarvoor is vrijgesteld.

Bij absoluut verzuim zijn de ouders/verzorgers verantwoordelijk, bij relatief verzuim zowel de ouders/verzorgers als de leerling zelf (vanaf 12 jaar).

Onder luxeverzuim wordt verstaan extra verlof dat zonder toestemming van de schooldirectie of de leerplichtambtenaar wordt opgenomen, vaak voorafgaand aan of volgend op een officiële schoolvakantie.

Thuiszitters zijn wel op een school ingeschreven maar volgen daar voor een langere periode geen onderwijs, meestal in afwachting van een plek op een andere school/opleiding.

Vrijstellingen

Een leerling kan worden vrijgesteld van inschrijving op psychische en/of lichamelijke gronden (artikel 5a) of omdat er binnen een redelijke afstand geen school is die qua richting aansluit bij de levensbeschouwing van de ouders (artikel 5b) of wegens het bezoeken van een school in het buitenland (artikel 5c). Daarnaast is op grond van artikel 15 mogelijk om een leerling vrij te stellen vanwege het volgen van ander onderwijs zoals bijvoorbeeld een interne bedrijfsopleiding die leidt naar een startkwalificatie.

Processen-verbaal en Haltverwijzingen

Als ondanks waarschuwingen, gesprekken en/of geboden oplossingen het ongeoorloofde verzuim aanhoudt, kan de leerplichtambtenaar overgaan tot het handhaven van de wet en een procesverbaal opmaken. Dat betekent dat de leerling (vanaf 12 jaar) en/of de ouders bij de kantonrechter voor moet(en) komen. De rechter kan een strafmaatregel opleggen, zoals een (voorwaardelijke) geldboete, een werkstraf en/of begeleiding door een Jeugdreclasserder. Bovendien vindt bij een procesverbaal tegen een jongere automatisch onderzoek plaats door de Raad voor de Kinderbescherming.

De leerplichtambtenaar kan een jongere bij het OM, onder bepaalde voorwaarden, voordragen voor een zogenoemde Haltverwijzing. De jongere wordt dan, na goedkeuring door het OM, aangemeld bij Halt voor een taakstraf. De jongere hoeft dan niet voor de rechter te verschijnen. Mocht de jongere zijn Haltstraf niet of onvoldoende uitvoeren dan wordt de zaak alsnog voorgelegd aan de rechter.

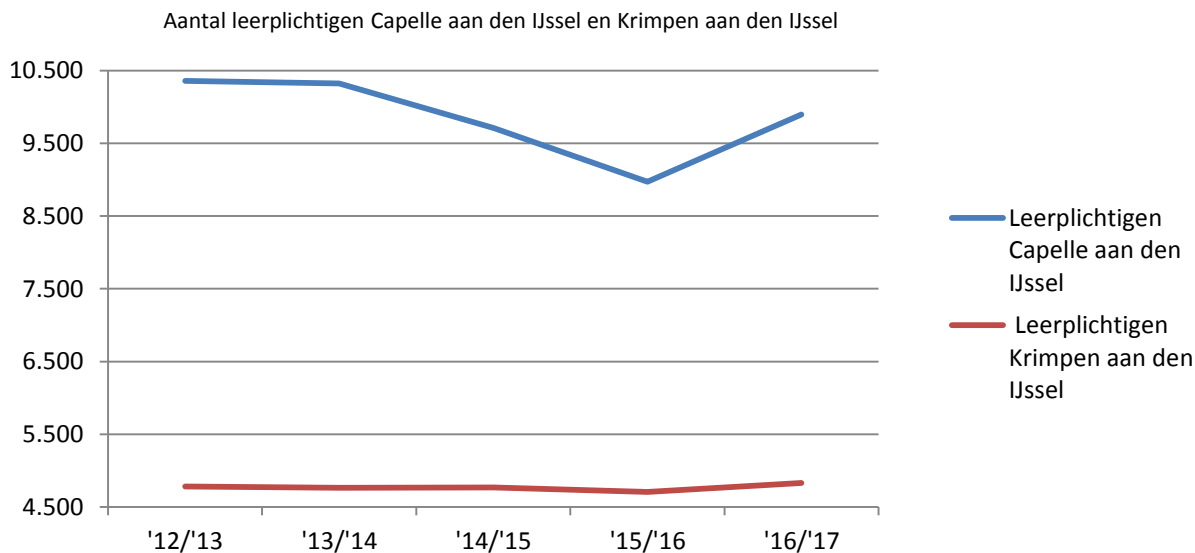
Sanctie kinderbijslag

De leerplichtambtenaren hebben de mogelijkheid om bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) jongeren van 16 en 17 jaar te melden in verband met ongeoorloofd verzuim. De SVB kan dan tijdelijk de kinderbijslag stopzetten.

2. De cijfers

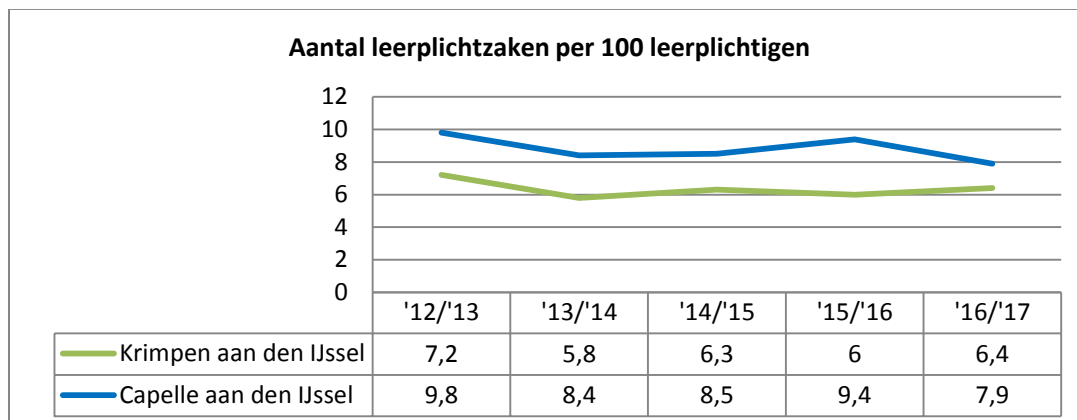
2.1 Aantal leerplichtige leerlingen

In onderstaand figuur is te zien dat in de gemeente Capelle, na een daling in de afgelopen jaren, het aantal leerplichtigen in het schooljaar 2016-2017 weer is gestegen. Het aantal leerplichtigen in de gemeente Krimpen aan den IJssel is redelijk stabiel gebleven in de afgelopen jaren.

Figuur 1: Leerplichtigen gemeenten Capelle en Krimpen aan den IJssel (Bron: BPR)

2.2 Aantal door Leerplicht in behandeling genomen zaken

Figuur 2 : Aantal leerplichtzaken per 100 leerplichtige leerlingen in Krimpen aan den IJssel en Capelle aan den IJssel

In Capelle aan den IJssel kwam 7,9% van de leerplichtige kinderen in het schooljaar 2016-2017 met Leerplicht in aanraking, dat wil zeggen bijna 1 op de 13 leerlingen.

In Krimpen aan den IJssel kwam het afgelopen schooljaar 6,4% van de leerlingen, dus 1 op de 16, met Leerplicht in aanraking.

2.3 Verdeling naar type zaak

Capelle aan den IJssel

Soort melding	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Relatief verzuim totaal	358	332	366	367
Waarvan luxeverzuim	23	22	18	21
Verdeling relatief verzuim per schooltype				
BAO en SBO	78	65	49	42
(V)SO	32	27	34	46
VO	164	162	214	204
MBO	84	78	69	75
Absoluut verzuim (op geen enkele school ingeschreven)	40	36	37	34
Veelvuldig ziekteverzuim	41	64	55	56
Zorgmeldingen*	188	129	128	119
Waarvan Herstart junior**	15	12	13	6
Thuiszitters	10	25	27	22
Schorsingen	34	59	43	37
Bemiddelingszaken	30	45	22	26
Vrijstelling van inschrijving 5a	6	8	20	11
Vrijstelling van inschrijving 5b	0	1	0	2
Vrijstelling van inschrijving 5c	0	9	3	7
Vrijstellingen art. 15			1	1
Overige zaken***	162	119	138	101
Totaal	869	827	840	783

Tabel 1: Verdeling leerplichtzaken naar type Capelle aan den IJssel

*Voorbeelden van zorgmeldingen zijn o.a. dreigende uitval wegens gedragsproblemen, problemen in de thuissituatie, psychosociale problematiek bij de leerling.

**Dit zijn basisschoolleerlingen die zijn geplaatst bij tijdelijke opvangvoorziening Herstart junior. Deze leerlingen kunnen (tijdelijk) niet terecht op de basisschool. Aangezien plaatsing van VO-leerlingen op het OPDC, een vergelijkbare voorziening, buiten Leerplicht om plaatsvindt, zijn daarover geen cijfers bekend.

***Denk hierbij bijvoorbeeld aan het behandelen en afwikkelen van verlofaanvragen, vervoerproblemen en gedoogbeschikkingen.

Toelichting op tabel 1, verdeling naar zaaktype in Capelle aan den IJssel

Het aantal vrijstellingen in het schooljaar 2016-2017 voor Capelle aan den IJssel betreft het aantal nieuw afgegeven vrijstellingen. Deze vrijstellingen zijn niet voor onbepaalde tijd. Er wordt jaarlijks bekeken of een leerling de mogelijkheid heeft om naar school te gaan.

Het aantal meldingen is in totaliteit lager dan in voorgaande jaren. Er is geen eenduidige verklaring voor deze afname. Er is meer tijd gestoken in overleggen zoals de bijeenkomsten van de schoolondersteuningsteams (SOT), waardoor de preventieve kant (het voorkomen van verzuim) meer aandacht krijgt.

Krimpen aan den IJssel

Soort melding	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Relatief verzuim totaal	131	131	114	148
<i>luxeverzuim</i>	18	23	15	11
<i>Verdeling relatief verzuim per schooltype</i>				
BAO en SBO	16	32	14	11
(V)SO	5	22	5	3
VO	85	83	62	100
MBO	13	17	33	34
Absoluut verzuim (op geen enkele school ingeschreven)	7	16	10	4
Veelvuldig ziekteverzuim	23	24	28	18
Zorgmeldingen*	29	44	72	55
<i>Waarvan Herstart junior**</i>	3	2	3	2
Thuiszitters	6	5	2	1
Schorsingen	9	10	10	13
Bemiddelingszaken	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijving 5a	8	4	6	6
Vrijstellingen van inschrijving 5b	0	0	0	0
Vrijstellingen van inschrijving 5c	0	1	4	2
Vrijstellingen art. 15			1	3
Overige zaken***	62	58	35	58
Totaal	275	298	282	308

Tabel 2: Verdeling leerplichtzaken naar type Krimpen aan den IJssel

*Voorbeelden van zorgmeldingen zijn o.a. dreigende uitval wegens gedragsproblemen, problemen in de thuissituatie, psychosociale problematiek bij de leerling.

**Dit zijn basisschoolleerlingen die zijn geplaatst bij tijdelijke opvangvoorziening Herstart junior. Deze leerlingen kunnen (tijdelijk) niet terecht op de basisschool. Aangezien plaatsing van VO-leerlingen op het OPDC, een vergelijkbare voorziening, buiten Leerplicht om plaatsvindt, zijn daarover geen cijfers bekend.

***Denk hierbij bijvoorbeeld aan het behandelen en afwikkelen van verlofaanvragen, vervoerproblemen en gedoogbeschikkingen.

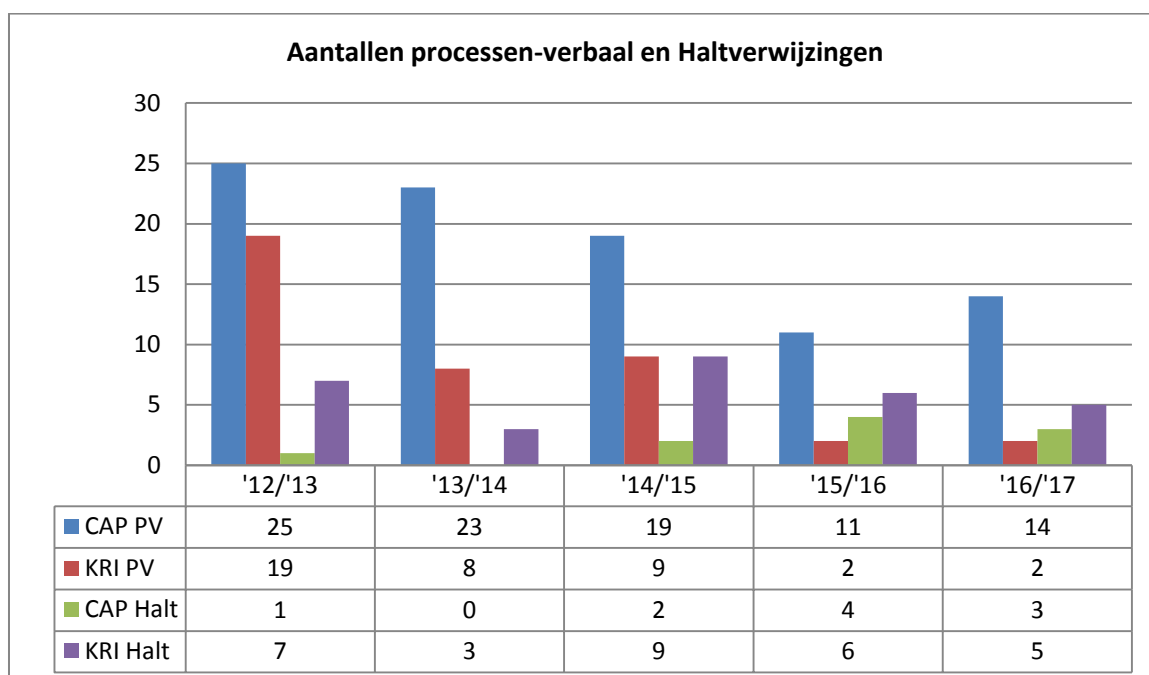
Toelichting op tabel 2: verdeling naar zaaktype in Krimpen aan den IJssel

Het aantal vrijstellingen 2016-2017 voor Krimpen aan den IJssel geeft het totaal aantal afgegeven vrijstellingen weer.

Het Krimpenerwaard College en het Gemini College zijn een betere verzuimadministratie gaan voeren. Dit verklaart deels de toename van het aantal meldingen relatief verzuim in het voortgezet onderwijs.

In het jaar 2015-2016 was er een flinke toename van het aantal zorgmeldingen door de aanpak van een groep jongeren uit een bepaalde wijk. Deze groep is succesvol aangepakt in samenwerking met de wijkagent, het jongerenwerk, het Krimpens Sociaal Team en de scholen, hetgeen de daling van het aantal meldingen in het schooljaar 2016-2017 verklaart.

2.4 Processen-verbaal en Haltverwijzingen

Figuur 3: Aantal processen-verbaal en Haltverwijzingen per gemeente

3. Ontwikkelingen

Thuiszitters

Over thuiszitters in het voortgezet onderwijs vindt maandelijks overleg plaats tussen Leerplicht en het samenwerkingsverband Koers VO. Daardoor zijn alle thuiszitters op casusniveau in beeld. Voor het primair onderwijs geldt dat Leerplicht per kwartaal aan het samenwerkingsverband Aan den IJssel het aantal thuiszitters rapporteert.

Geconstateerd kan worden dat wachtlijsten voor het speciaal onderwijs een rol spelen bij de (langere) duur van het thuiszitten. Een ander terugkerend fenomeen is weerstand bij ouders tegen door school geadviseerde oplossingsmogelijkheden, waardoor trajecten stagneren.

Onderwijs aan nieuwkomers

Met ingang van het schooljaar 2016-2017 is het IJsselcollege aan de Wiekslag in Capelle aan den IJssel gestart met een Internationale Schakelklas (ISK) voor nieuwkomers in de VO-leeftijd. Een groot deel van de leerlingen is afkomstig uit Krimpen aan de IJssel (met name uit de COA-locatie De Stuw).

MAS-project

De methodische aanpak schoolverzuim (MAS) is een project van Ingrado, VNG, Openbaar Ministerie, Kinderbescherming en Halt. In 2017 is een handleiding gepubliceerd. De in deze handleiding weergegeven werkwijze is voor de leerplichtambtenaren van Capelle en Krimpen aan den IJssel al de normale praktijk.

M@ZL

M@ZL (Medische Advisering Ziekgemelde Leerling) is een effectieve methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren. M@ZL brengt een groep leerlingen in beeld die met de juiste aandacht en begeleiding beter geholpen kunnen worden. In 2018 zullen VO-scholen en CJG met deze methodiek gaan werken in Capelle aan den IJssel. Krimpen aan den IJssel onderzoekt of er ook met deze methodiek gewerkt gaat worden.

Pilot Leerrecht

In het schooljaar 2017-2018 zal worden onderzocht of kinderen die in een medisch kinderdagverblijf worden opgevangen en zijn vrijgesteld van leerplicht, in het kader van passend onderwijs toch een onderwijsaanbod (op maat) kunnen krijgen.